

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Corollaria præcedentis opinionis. c. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

significat formam per se subsistentem: ergo opus est, ut adiectivum pendeat a substantivo. Quo fit, ut si adiectivum nomen additur adiectivo, unum ab alio pendere nequeat, sed utrumque ab alio substantivo debeat terminari. Quādo v. adiectivum additur substantivo, ab eo pendet, & terminatur, ergo cum nomina numerorum sint adiectiva, quādo adduntur substantivo, inde terminantur, & singularitatem vel pluralitatem accipiunt, ac proinde numerum, vel unitatem formarum, quas significant, sequuntur. Sed quia, cum adduntur adiectivis, non ab ipsis, sed a subiecto pendunt, & determinantur, necesse est, ut ab eo unitatem, & numerum recipiant.

16
Non satis
probat quod
contendit
Scotus.

Ex concretis
substantivis
quādam per-
sonarum, quā-
dam naturarū
significant.

Hæc ratio non satis ostendit, significationē singularis aut pluralis numeri in substantivis sumendam esse ex formis, in adiectivis v. ex subiecto; sed formas ipsas accidentiū ex subiectis pendere, substantivales v. ex se ipsis. Melius igitur prædictam regulam confirmat S. Tho. ratio, quam paulo ante retulimus: ea vero prætermissa, alia etiam facilius, nec minus efficaci demonstrari potest.

Est autem supponenda doctrina quādam satis nota, videlicet inter nomina concreta substantia, quādam esse personæ, ut *hypostasis persona suppositum*, Petrus & Ioannes, & (ut communior opinio fert) Christus, alia sunt naturæ, ut *Deus, homo, quidam homo, equus*. Deinde præmittendum est id, quod tradit sanctus Doctor supra q. 19. art. 4. nempe quod discriminis esse inter nomen, *persona*, & *quidam homo*, quod persona directe significat subsistentiam, hoc est, terminum naturæ, quo constituitur persona, connotat autem naturam illius personæ: at vero, *quidam homo* directe significat naturam hominis, connotat autem personam, in qua subsistit: id quod nos etiam disp. 130. cap. 3. observavimus. Hinc vero hæc ratio deducitur, Significatio nominis numerari debet secundum significatum directum illius, hoc enim est, quod directe demonstrat & efficit: sed directum significatum nominis concretum substantivi naturæ seu formæ non personæ; ut *Deus*, non est suppositum, sed formæ: ergo ex illa numerari debet, ac proinde singulariter, aut pluraliter dici iuxta unitatem, vel numerum formæ non suppositi. Hinc etiam fit, ut nomina concreta personæ non ex natura, sed ex personalitate, quæ est directum significatum, numerentur, vel singulariter dicantur. Ex quo principio plura notatu digna seq. cap. colligemus.

CAPVT V.

Corollaria præcedentis opinionis.

Quid primo
ex prædicta
regula sequa-
tur.

EX prædicta regula sequitur primo, tres personas esse unum Deum, & nomen. *Deus*, in prima significatione mansisse, revelato mysterio Trinitatis, eademque ratione tres personas futuras unum hominem, si unam humanitatem simul assumpsissent, non quia sit individuum deitatis ex communi illa substantia, quam nonnulli communiscuntur, constitutum: sed quia directum significatum nominis substantivi concreti est forma, connotatum vero sunt personæ generatim. Eadem quoque ratione Pater, & Filius dicuntur unum principium, vel unus spirator, de quo etiam disputatione 130. aliquid diximus, quia directum significatum est voluntas in Patre & Filio, quæ una est, & connotata sunt personæ.

Quod si Hilarius 2. de Trinitate Patrem & Filium vocat auctores Spiritus sancti; parum obest, ut tur enim nomine illo, ac si adiectivum esset, ut docuit S. Thom. supra questione 36. articulo ultimo ad ult. adiectiva autem secundum subiecta numerantur.

Secundo colligitur eo casu, quo una persona plures assumeret humanitates, dicendos esse plures homines, ut aperte fatetur Capreolus in 1. distinctione 4. questione 1. articulo 1. ad 1. Aureoli, secutus sententiam Doctoris sancti in 3. distinctione 1. q. 2. art. 2. ad 2. quia significata directa nominis, homo, essent plura.

Tertio inferitur ex prædicta regula; esse eundem hominem, si eadem humanitas assumpta esset a pluribus personis, & deinde dimitteretur ab una, vel etiam ab omnibus, ut in proprio maneret supposito. Cui etiam sententiæ fuit Antisiodorensis, qui libro 1. summa tractatu 1. cap. 3. quæstio 7. docet, si humanitas a tribus prius assumpta esset: deinde a duabus dimitteretur, & maneret solum in una, fore eundem hominem. Ratio vera eadem est, quia maneret idem directum significatum, scilicet humanitas, ex quo unitas & pluralitas sumenda est, ut supra diximus.

Ceterum aliqui contendunt, eo casu, quo humanitas dimitteretur, & maneret in proprio supposito, non fore diversum hominem; quia vel esset alius homo, deberet permanere utique: sed non audent dicere eundem, quia, ut esset idem homo, non deberet humanitas simul in personis permanere, & personæ falluntur tamen, tum quia, ut dicatur esse plures homines, vel unus dicatur alius homo ab alio, non oportet omnes actu esse. Petrus enim nunc dicitur alius homo a Ioanne mortuo, & Ioannes mortuus, atque Petrus vivus dicuntur duo homines: tum etiam, ut dicatur unus homo, nihil refert, humanitatem simul esse in tribus personis, vel successivæ: si enim unitas sumitur ex forma significata, non ex supposito, idem erit homo in quacunque persona: aut dicendum est ad singularitatem nominis requiri non solum unitatem formæ, sed etiam suppositi: id quod supra satis impugnatum est contra Marfilium.

Postremo sequitur, patrem non posse dici plura principia, hic enim modus loquendi denotat distinctionem realem, quæ solum in Deo reperitur inter supposita: potest autem dici plura principia secundum rationem. De relationibus autem peculiarem esse causam, ob quam cum sola ratione differant, absolute plures dicantur, diximus disp. 138. cap. 2. Id eo igitur non posse dici absolute plura principia, eo quod ille modus loquendi distinctionem realem significet, patet: quia neque de ipsis potentis in abstracto dicere possumus, esse duo principia, nisi addamus, *Secundum rationem*: abstracta enim in Deo, nisi sint puræ relationes, non dicuntur plura absolute, ut eo loco notavimus. Quare, si non dicitur, pater habere plura principia abstracte, hoc est plures potentias, quod mirum, si ipse dici nequeat esse plura principia.

CAPVT VI.

Argumenta contra prædictam opinionem.

CONtra sententiam, & regulam, quam tradidimus cap. 4. de nominibus substantivis, sunt quedam oppositiones, quibus cum impugnetur prædicta opinio.